

forhold, giver i høiere Grad Garanti for, at der kan komme noget jævnt Godt ud af Aalen, end Forsøg med Blanding fra fremmede Steder, hvor Forholdene ere anderledes. Derfor tror jeg, at det vil være forgiæves at gjøre Forsøg paa ved Foranstaltninger fra Regjeringens Side at tilveiebringe nogen Forandring i Hestebestanden ved at indforfrivde eller opstalde Hingste, som ikke høre til Landets Race. Dertil har man gjort for mange Erfaringer. Jeg tror, at det er absolut urigtigt, at man i Sylland bruger andre Hingste end dem, der ere fremgaaede af de bedste Indkjøb helst her i Landet; men i een Ting er jeg fuldstændig enig med det ærede Medlem, nemlig at Opdrætningen og Behandlingen i de første Aar lade en hel Del tilbage at søjle. Naar det nu desværre er sandt, at vore Hingste ved Udstillingen i Paris i Sommer ikke just toge sig godt ud, ja at de, for at benytte det ærede Medlems stærke Udtalelse, saldt igjennem, har jeg dog efter paalidelige Beretninger om den Bedømmelse, de dengang bleve undergivne, den Tro, at man i det Hele erkjendte, at den jydsk Hest i sig havde Fundamenter til en meget god og brugbar Hest, og at man var tilbøjelig til at tro, at de Mangler, den led af, væsentlig hidrørte fra Feil i Opdrætningen, Feil, der ligge i, at man i det første og andet Aar, da det især er Forbygningen, der udvikler sig, og da især Brystfasen, giver Hesten for ringe og for lidt Næring, holder den mager og ikke skaffer den tilbørlig Bevægelse og frisk Luft, der udvider Lungerne. Naar Hesten er bleven 2—3 Aar gammel, vøxer Kroppen ikke mere, og Lungefasen udvider sig ikke, men Bensystemet udvikler sig endnu et Par Aar, og deraf kommer det, at der er mere Ben ved Hesten i Forhold til Kroppen, end ønskeligt er. Det er en Ting, som det er meget nyttigt at henlede den jydsk Opdrætters Opmærksomhed paa. Jeg har i den Henseende gjort, hvad jeg har kunnet gjøre, idet der om kort Tid fra en af vore meget sagkyndige Mænds Haand, Prof. Proschs, vil fremkomme en forfattet og i det jævnt, let forstaaeligt Sprog fremfat Beskrivelse af, hvorledes Hesten bør behandles i det Hele, og især hvorledes Opdrættet bør behandles. Af denne lille Bog, som jeg antager vil være velkommen for Mange og vil have sin Nytte, har jeg kjøbt 1,000 Exemplarer, som ville blive fordelte paa bedste Maade i Landet, og jeg haaber, at den ved Siden deraf vil faae en yderligere Udbredelse og vil virke til Gavn. Men, som sagt, at fremme Hesteavlen i Sylland ved stærke Foranstaltninger fra Regjeringens Side, har jeg ikke tænkt paa, og det saa meget mindre, som det maa erkjendes, at naar man vilde ty til virkelig kyndige Autoriteter, Mænd, som man maatte anse for at være det, vilde dermed Opgaven slet ikke være løst; thi der er saa mange forskjellige Opfattelser af, hvad der er rigtigt og urigtigt i den Henseende, at naar en

saadan Kommission blev nedsat, tvivler jeg paa, at der vilde komme stort Andet ud deraf end en polsk Rigsdag. Og selv om de Herrer bleve enige om, hvad der skulde gjøres, og jeg altsaa havde en Kommissionsbetænkning at forelægge og støtte et Lovforslag paa, viser min Erfaring, at det, at et Lovforslag er udgaaet af en Kommissionsbetænkning, heller ikke bevirker, at dets Gjennemførelse er givet. Jeg har, som sagt, ikke troet det rigtigt, og har i alt Fald slet ikke havt til Hensigt ved dette lille Lovforslag at ville foretage noget Stort. Det er en ganske simpel og jevn Foranstaltning, for at den Udvikling, som er begyndt i 1862, og som kan have sine Mangler, men som jeg ikke veed for Øieblikket at erstatte med noget Bedre, kan følge Skridt med Tiden, at Præmierne, som man uddeler, kunne faae samme Størrelse i Forhold til Dyrenes Værdi, som de havde, da Loven af 1862 udfom, og at Lovgivningen derhos forandres paa saadanne Omraader, hvor Erfaringen har vist, at der trænges dertil. Yderligere har jeg ikke tilstræbt ved Lovforslaget. Havde man villet gaa til saadanne Forandringer, som det ærede Medlem antydede, vilde jeg have tyet til større Rundskab end min egen, men om man derved vilde have opnaaet noget bedre Resultat, veed jeg ikke, fordi Opfattelserne ere saa forskellige, og fordi jeg tvivler paa, at Rigsdagens Udsendinger og Lovgivningsmagten i det Hele har forandret sine Anskuelser fra 1862, nemlig, at denne Sag mere maa arbeide sig op ved de Paagjældendes egen Virksomhed end egentlig talt ordnes ved Regjeringsforanstaltninger.

Formanden: Den ærede 6te Landssthingsmand for 9de Kreds (Suel) begjærede Ordet.

Suel: Efter den ærede Ministers Udtalelser frasvalder jeg det.

Clausager: Det er kun et Par mindre Bemærkninger, jeg vil tillade mig, navnlig i Anledning af Udtalelserne fra den ærede Landssthingsmand fra 2den Kreds (Haffner). Jeg skal ikke modsig hans Formening om, at Hesteholdet her til Lands er det samme i Nutiden som for henved en Snæs Aar siden, men jeg skal dog gjøre opmærksom paa, at selv om Antallet af Heste her i Landet er omtrent det samme, saa er det forholdsviis meget mindre, naar man tager Hensyn til det efter den Tid temmelig betydelig udviklede Landbrug — Landboernes Antal er tiltaget, og Landbruget i det Hele kræver nu meget mere Drevkraft end før. Naar altsaa Antallet af Heste væsentlig er det samme, er det en Selvfølge, at de maa benyttes meget strengere end tidligere, og det har en ikke ringe Indflydelse paa de yngre Dyrs gode og hurtige Tilvæxt samt overhovedet paa Udviklingen af deres gode Egensta-